

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 1. ožujka 2019.
(OR. en)

**Međuinstitucijski predmet:
2019/0057(NLE)**

7035/19
ADD 1

FRONT 90
COWEB 35

PRIJEDLOG

Od:	Glavni tajnik Europske komisije, potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Datum primitka:	28. veljače 2019.
Za:	g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2019) 107 final ANNEX
Predmet:	PRILOG Prijedlogu odluke Vijeća o potpisivanju, u ime Unije, sporazuma o statusu između Europske unije i Bosne i Hercegovine o djelovanjima koja provodi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu u Bosni i Hercegovini

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2019) 107 final ANNEX.

Priloženo: COM(2019) 107 final ANNEX

Bruxelles, 28.2.2019.
COM(2019) 107 final

ANNEX

PRILOG

Prijedlogu odluke Vijeća

o potpisivanju, u ime Unije, sporazuma o statusu između Europske unije i Bosne i Hercegovine o djelovanjima koja provodi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu u Bosni i Hercegovini

PRILOG
SPORAZUM

između Europske unije i Bosne i Hercegovine o djelovanjima koja provodi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu u Bosni i Hercegovini

EUROPSKA UNIJA

i BOSNA I HERCEGOVINA,

dalje u tekstu „stranke”,

BUDUĆI DA može doći do slučajeva u kojima Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu (dalje u tekstu „Agencija”) koordinira operativnu suradnju država članica Europske unije i Bosne i Hercegovine, uključujući na državnom području Bosne i Hercegovine,

BUDUĆI DA je potrebno uspostaviti pravni okvir u obliku sporazuma o statusu za slučajeve kad članovi tima Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu imaju izvršne ovlasti na državnom području Bosne i Hercegovine,

UZIMAJUĆI U OBZIR da se svim djelovanjima Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu na državnom području Bosne i Hercegovine trebaju u potpunosti poštovati temeljna prava,

NAGLAŠAVAJUĆI da ovaj Sporazum ne utječe na prava, obveze i odgovornosti Europske unije i Bosne i Hercegovine koji proizlaze iz Sporazuma između Europske zajednice i Bosne i Hercegovine o ponovnom prihvatu osoba bez boravišne dozvole,

ODLUČILE SU SKLOPITI SLJEDEĆI SPORAZUM:

Članak 1.

Područje primjene Sporazuma

1. Ovim su Sporazumom obuhvaćeni aspekti potrebni kako bi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu mogla provoditi djelovanja na državnom području Bosne i Hercegovine, pri čemu članovi tima Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu imaju izvršne ovlasti u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine.

2. Sporazum se primjenjuje samo na državnom području Bosne i Hercegovine.
3. Ni ovaj Sporazum ni bilo koja radnja koju stranke poduzmu u provedbi ovog Sporazuma ili koja se poduzme u njihovo ime, uključujući utvrđivanje operativnih planova ili sudjelovanje u prekograničnim operacijama, ni na koji način ne utječu na status i razgraničenje državnih područja država članica Europske unije i Bosne i Hercegovine u okviru međunarodnog prava.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ovog Sporazuma primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „djelovanje” znači zajednička operacija, brza intervencija na granicama ili operacija vraćanja;
- (2) „zajednička operacija” znači djelovanje namijenjeno suzbijanju nezakonitog useljavanja ili prekograničnog kriminala ili namijenjeno pružanju veće tehničke i operativne pomoći na granici Bosne i Hercegovine s nekom od država članica, a koje se provodi na državnom području Bosne i Hercegovine;
- (3) „brza intervencija na granicama” znači djelovanje s ciljem brzog reagiranja na posebne i nerazmjerne izazove na granicama Bosne i Hercegovine s nekom od država članica, a koje se tijekom ograničenog razdoblja provodi na državnom području Bosne i Hercegovine;
- (4) „operacija vraćanja” znači operacija koju koordinira Agencija i koja uključuje tehničko i operativno pojačanje koje pruža jedna država članica ili više njih te u okviru koje se vraćenici iz jedne države članice ili više njih u Bosnu i Hercegovinu vraćaju prisilno ili dobrovoljno u skladu sa Sporazumom između Europske zajednice i Bosne i Hercegovine o ponovnom prihvatu osoba bez boravišne dozvole;
- (5) „nadzor državne granice” znači kontrola osoba koja se provodi na granici isključivo kao odgovor na pokušaj ili na čin prelaska te granice, neovisno o svim drugim okolnostima, a sastoji se od granične kontrole na graničnim prijelazima i nadzora državne granice među graničnim prijelazima;
- (6) „član tima” znači član osoblja Agencije ili član tima granične straže iz država članica sudionica, uključujući službenike graničnog nadzora koje su države članice uputile Agenciji radi njihova raspoređivanja tijekom djelovanja; to može uključivati drugo

relevantno osoblje čije će se funkcije definirati u operativnom planu; Lokalno osoblje ne smatra se članovima tima;

- (7) „država članica” znači država članica Europske unije;
- (8) „matična država članica” znači država članica čiji službenik graničnog nadzora ili član drugog relevantnog osoblja sudjeluje kao član tima;
- (9) „osobni podaci” znači svaka informacija koja se odnosi na identificiranu fizičku osobu ili fizičku osobu čiji se identitet može utvrditi. Osoba čiji se identitet može utvrditi jest osoba koja se može identificirati izravno ili neizravno, posebno s pomoću identifikatora kao što su ime, identifikacijski broj, podaci o lokaciji ili mrežni identifikator, ili s pomoću jednog ili više čimbenika svojstvenih fizičkom, fiziološkom, genetskom, mentalnom, ekonomskom, kulturnom ili socijalnom identitetu te fizičke osobe;
- (10) „država članica sudionica” znači država članica koja sudjeluje u djelovanju u Bosni i Hercegovini osiguravanjem tehničke opreme, službenika graničnog nadzora ili drugog relevantnog osoblja koje je raspoređeno kao dio tima;
- (11) „Agencija” znači Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu osnovana Uredbom (EU) 2016/1624 o europskoj graničnoj i obalnoj straži.

Članak 3.

Operativni plan

Agencija sastavlja operativni plan uz savjetovanje s nadležnim tijelima Bosne i Hercegovine za svaku zajedničku operaciju ili brzu intervenciju na granicama. Taj se plan, s kojim su jedna ili više država članica koje graniče s operativnim područjem suglasne, dogovara između Agencije i Granične policije Bosne i Hercegovine. U planu se detaljno opisuju organizacijski i postupovni aspekti zajedničke operacije ili brze intervencije na granicama, uključujući opis i procjenu stanja, operativni cilj i druge ciljeve, operativni koncept, vrstu tehničke opreme koja se raspoređuje, plan provedbe, suradnju s ostalim trećim zemljama, drugim agencijama i tijelima Unije ili međunarodnim organizacijama, odredbe u pogledu temeljnih prava, uključujući zaštitu osobnih podataka, koordinacijsku, zapovjednu, kontrolnu i komunikacijsku strukturu te strukturu za izvješćivanje, organizacijske aranžmane i logistiku, evaluaciju te financijske aspekte zajedničke operacije ili brze intervencije na granicama. Evaluaciju

zajedničke operacije ili brze intervencije na granicama zajednički provode Agencija i Granična policija Bosne i Hercegovine.

Članak 4.

Zadaće i ovlasti članova tima

1. Članovi tima ovlašteni su obavljati zadaće i ostvarivati izvršne ovlasti potrebne za nadzor državne granice i operacije vraćanja.
2. Članovi tima poštuju zakone i druge propise Bosne i Hercegovine.
3. Članovi tima mogu na državnom području Bosne i Hercegovine obavljati zadaće i izvršavati ovlasti samo na temelju uputa i, u pravilu, u prisutnosti Granične policije ili drugog relevantnog osoblja Bosne i Hercegovine, osim u iznimnim okolnostima koje treba navesti u operativnom planu. Granična policija Bosne i Hercegovine prema potrebi izdaje upute timu u skladu s operativnim planom. Granična policija Bosne i Hercegovine može ovlastiti članove tima da djeluju u njezino ime, u skladu s iznimnim okolnostima predviđenima u operativnom planu.

Preko svojeg koordinatora Agencija može Graničnoj policiji Bosne i Hercegovine prenijeti svoje stavove o uputama izdanima timu. U tom slučaju Granična policija Bosne i Hercegovine uzima te stavove u obzir i postupa u skladu s njima koliko je god to moguće.

4. Članovi tima nose svoju odoru za vrijeme obavljanja svojih zadaća i izvršavanja svojih ovlasti. Isto tako, članovi tima na odorama nose vidljivu oznaku za osobnu identifikaciju i plavu vrpču na rukavu s oznakama Europske unije i Agencije. Kako bi se mogli identificirati pred nacionalnim tijelima Bosne i Hercegovine, članovi tima uvijek nose akreditacijsku ispravu iz članka 6.
5. Pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti članovi tima smiju nositi službeno oružje, streljivo i opremu u skladu s ovlastima koje imaju na temelju nacionalnog prava matične države članice i Bosne i Hercegovine. Granična policija Bosne i Hercegovine prije raspoređivanja članova tima obavješćuje Agenciju o dopuštenom službenom oružju, streljivu i opremi te o uvjetima njihove upotrebe. Agencija Graničnoj policiji Bosne i Hercegovine unaprijed dostavlja popis službenog oružja članova tima, a prije svega informacije o vrsti i serijskom broju oružja i vrsti i količini streljiva.

6. Pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti članovi tima ovlašteni su primijeniti silu, uključujući upotrebu službenog oružja, streljiva i opreme, uz suglasnost matične države članice i Granične policije Bosne i Hercegovine, u prisutnosti službenika graničnog nadzora ili drugog relevantnog osoblja Granične policije Bosne i Hercegovine te u skladu s nacionalnim pravom Bosne i Hercegovine. Granična policija Bosne i Hercegovine može ovlastiti članove tima za primjenu sile u odsutnosti službenika graničnog nadzora ili drugog relevantnog osoblja Bosne i Hercegovine u skladu s odgovarajućim odredbama članka 4. stavka 3.
7. Bosna i Hercegovina može na zahtjev članova tima dostaviti podatke iz svojih nacionalnih baza podataka ako je to potrebno za ispunjenje operativnih ciljeva navedenih u operativnom planu. Korištenje tih podataka u skladu je sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka i Zakonom o zaštiti klasificiranih podataka.

Članak 5.

Povlastice i imuniteti članova tima

1. Dokumenti, prepiska i imovina članova tima nepovredivi su, osim u slučaju dopuštenih mjera izvršenja u skladu sa stavkom 7.
2. Članovi tima uživaju imunitet od kaznene nadležnosti Bosne i Hercegovine u vezi s aktivnostima u okviru obavljanja službenih dužnosti tijekom djelovanja provedenih u skladu s operativnim planom.

U slučaju da je član tima optužen da je počinio kazneno djelo, o tome se bez odgode obavješćuju izvršni direktor Agencije i nadležno tijelo matične države članice. Prije pokretanja postupka pred sudom izvršni direktor Agencije, nakon pažljivog razmatranja svih izlaganja nadležnog tijela matične države članice i nadležnih tijela Bosne i Hercegovine, djeluje brzo i potvrđuje je li dotično djelo počinjeno pri obavljanju službenih dužnosti tijekom djelovanja provedenih u skladu s operativnim planom. Agencija i matična država članica suzdržavaju se od poduzimanja bilo kakvih mjera koje bi mogle ugroziti mogući naknadni kazneni progon člana tima od strane nadležnih tijela Bosne i Hercegovine sve dok ne dobiju potvrdu izvršnog direktora Agencije.

Ako je djelo počinjeno pri obavljanju službenih dužnosti, član tima ima imunitet u odnosu na kaznenu nadležnost Bosne i Hercegovine za djela počinjena tijekom i za

potrebe obavljanja službenih dužnosti tijekom djelovanja provedenih u skladu s operativnim planom.

3. Članovi tima uživaju imunitet od građanske i upravne nadležnosti Bosne i Hercegovine u odnosu na sva djela koja počine pri obavljanju svojih službenih dužnosti tijekom djelovanja provedenih u skladu s operativnim planom. Ako se protiv članova tima pokrene bilo kakav parnični postupak pred bilo kojim sudom, o tome se bez odgode obavješćuju izvršni direktor Agencije i nadležno tijelo matične države članice. Prije pokretanja postupka pred sudom izvršni direktor Agencije, nakon pažljivog razmatranja svih izlaganja nadležnog tijela matične države članice i nadležnih tijela Bosne i Hercegovine, djeluje brzo i potvrđuje sudu jesu li dotično djelo članovi tima počinili pri obavljanju službenih dužnosti tijekom djelovanja provedenih u skladu s operativnim planom.

Ako je djelo počinjeno pri obavljanju službenih dužnosti, član tima ima imunitet u odnosu na građansku i upravnu nadležnost Bosne i Hercegovine za djela počinjena tijekom i za potrebe obavljanja službenih dužnosti tijekom djelovanja provedenih u skladu s operativnim planom.

4. Matična država članica može članovima tima prema potrebi ukinuti imunitet u odnosu na kaznenu, građansku i upravnu nadležnost Bosne i Hercegovine. Takvo ukidanje uvijek mora biti izričito.
5. Uz potpuno poštovanje odredbi iz stavaka 2. i 3., nadležna tijela Bosne i Hercegovine mogu zahtijevati od članova tima koji su svjedoci da dostave dokaze u skladu s postupovnim odredbama Bosne i Hercegovine.
6. Ako je član tima prouzročio štetu pri obavljanju službenih dužnosti tijekom djelovanja provedenih u skladu s operativnim planom, Bosna i Hercegovina odgovara za bilo kakvu štetu.

Ako je šteta prouzročena zbog krajnje nepažnje ili zlonamjernog ponašanja ili ako djelo nije počinjeno pri obavljanju službenih dužnosti člana tima iz države članice sudionice, Bosna i Hercegovina može, preko izvršnog direktora, zatražiti da dotična država članica sudionica plati naknadu štete.

Ako je šteta prouzročena zbog krajnje nepažnje ili zlonamjernog ponašanja ili ako djelo nije počinjeno pri obavljanju službenih dužnosti člana tima koji je dio osoblja Agencije, Bosna i Hercegovina može zatražiti da Agencija plati naknadu štete.

Ako je šteta prouzročena u Bosni i Hercegovini zbog više sile, ni Bosna i Hercegovina ni država članica sudionica, ali ni Agencija ne snose nikakvu odgovornost.

7. Prema članovima tima ne smiju se poduzimati nikakve mjere izvršenja, osim ako je protiv njih pokrenut kazneni ili parnični postupak koji nije povezan s njihovim službenim dužnostima.

Imovina članova tima za koju izvršni direktor Agencije potvrdi da je potrebna za obavljanje njihovih službenih dužnosti ne može se zaplijeniti radi izvršenja presude, odluke ili naloga. U parničnim postupcima članovi tima ne podliježu nikakvim ograničenjima u pogledu osobne slobode ni bilo kakvim drugim mjerama prisile.

8. Imunitet članova tima od nadležnosti Bosne i Hercegovine ne izuzima ih od nadležnosti odgovarajuće matične države članice.
9. Kad je riječ o uslugama pruženima Agenciji, na članove tima ne primjenjuju se odredbe o socijalnoj sigurnosti koje mogu biti na snazi u Bosni i Hercegovini.
10. Članovi tima izuzeti su od svih oblika oporezivanja plaća i primanja u Bosni i Hercegovini koje im isplaćuju Agencija ili matične države članice, kao i od oporezivanja dohotka koji primaju izvan Bosne i Hercegovine.
11. Bosna i Hercegovina, u skladu sa zakonima i propisima koje može donijeti, dopušta unos predmeta za osobnu upotrebu članova tima i odobrava izuzeće od svih carina, poreza te drugih naknada koje se primjenjuju na uvoz robe, osim naknada za skladištenje, prijevoz i slične usluge u vezi s takvim predmetima. Bosna i Hercegovina dopušta i izvoz takvih predmeta.
12. Osobna prtljaga članova tima može se podvrgnuti inspekcijskom pregledu samo u slučajevima opravdane sumnje da sadržava predmete koji nisu namijenjeni osobnoj upotrebi ili predmete čiji je uvoz ili izvoz zabranjen zakonom, ili podliježe propisima Bosne i Hercegovine o karanteni. Pregled takve osobne prtljage obavlja se isključivo u prisutnosti dotičnog člana (dotičnih članova) tima ili ovlaštenog predstavnika Agencije.

Članak 6.

Akreditacijska isprava

1. Agencija u suradnji s Bosnom i Hercegovinom svakom članu tima izdaje ispravu na službenom jeziku (službenim jezicima) Bosne i Hercegovine i na jednom od

službenih jezika institucija Europske unije radi njegove identifikacije pred nacionalnim tijelima Bosne i Hercegovine te kao dokaz da nositelj ima pravo obavljati zadaće i izvršavati ovlasti iz članka 4. ovog Sporazuma i operativnog plana. Isprava mora sadržavati sljedeće informacije o članu tima: ime i državljanstvo; čin ili naziv radnog mjesta; noviju digitalnu fotografiju i zadaće za čije je izvršavanje ovlašten tijekom raspoređivanja te datum izdavanja i datum isteka valjanosti isprave.

2. Valjana akreditacijska isprava, zajedno s valjanom putnom ispravom, članu tima omogućuje ulazak i pravo boravka u Bosni i Hercegovini bez potrebe za vizom ili prethodnim odobrenjem.
3. Akreditacijska isprava vraća se Agenciji po završetku djelovanja.

Članak 7.

Temeljna prava

1. Pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti članovi tima moraju u potpunosti poštovati temeljna prava i slobode, između ostalog u pogledu pristupa postupcima azila, ljudsko dostojanstvo, zabranu mučenja, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja, pravo na slobodu, načelo zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja i zabrane kolektivnog protjerivanja, prava djeteta te pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života. Pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti ne smiju samovoljno diskriminirati osobe ni na kojoj osnovi, uključujući spol, rasno ili etničko podrijetlo, vjeru ili uvjerenja, invaliditet, dob, spolnu orijentaciju ili rodni identitet. Sve mjere kojima se zadire u temeljna prava i slobode, a koje članovi tima poduzmu pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti, moraju biti proporcionalne ciljevima koji se tim mjerama nastoje ostvariti te moraju poštovati bit tih temeljnih prava i sloboda.
2. Svakoj je stranci na raspolaganju mehanizam za podnošenje pritužbi radi rješavanja navoda o kršenju temeljnih prava koje je tijekom zajedničke operacije, brze intervencije na granicama ili operacije vraćanja iz ovog Sporazuma počinilo njezino osoblje u obavljanju svojih službenih dužnosti.

Članak 8.

Obrada osobnih podataka

1. Osobni se podaci obrađuju samo kad je to potrebno i proporcionalno kako bi Bosna i Hercegovina, Agencija ili države članice sudionice mogle provesti ovaj Sporazum.
2. Bosna i Hercegovina obrađuje osobne podatke u skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvom.
3. Agencija i jedna ili više država članica sudionica obrađuju osobne podatke u administrativne svrhe, uključujući prijenos osobnih podataka Bosni i Hercegovini, u skladu s Uredbom (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka, Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka), Direktivom (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP te u skladu s mjerama koje je donijela Agencija radi primjene Uredbe (EZ) br. 45/2001, kako je navedeno u članku 45. stavku 2. Uredbe (EU) 2016/1624.
4. Ako obrada uključuje prijenos osobnih podataka, države članice i Agencija u trenutku njihova prijensa Bosni i Hercegovini ukazuju na sva ograničenja pristupa tim podacima ili upotrebe tih podataka, navodeći opće ili posebne uvjete, među ostalim u pogledu prijensa, brisanja ili uništavanja. Ako se potreba za takvim ograničenjima pojavi nakon prijensa osobnih podataka, one o tome na odgovarajući način obavješćuju Bosnu i Hercegovinu.
5. Osobne podatke koji su tijekom djelovanja prikupljeni u administrativne svrhe mogu obrađivati Agencija, države članice sudionice i Bosna i Hercegovina u skladu s primjenjivim zakonodavstvom o zaštiti podataka.
6. Po završetku svakog djelovanja Agencija, države članice sudionice i Bosna i Hercegovina sastavljaju zajedničko izvješće o primjeni stavaka od 1. do 5. ovog članka. To se izvješće dostavlja nadležnim tijelima Bosne i Hercegovine te

službeniku Agencije za temeljna prava i službeniku za zaštitu podataka. Oni o tome izvješćuju izvršnog direktora Agencije.

Članak 9.

Suspenzija ili prekid djelovanja

1. Ako Bosna i Hercegovina ne poštuje odredbe ovog Sporazuma ili operativnog plana, izvršni direktor Agencije može suspendirati ili prekinuti djelovanje nakon što u pisanom obliku o tome obavijesti Bosnu i Hercegovinu. To bi se moglo odnositi na slučajeve u kojima upute izdane timu nisu u skladu s operativnim planom.

Izvršni direktor obavješćuje Graničnu policiju Bosne i Hercegovine o razlozima.

2. Ako Agencija ili bilo koja država članica sudionica ne poštuje odredbe ovog Sporazuma ili operativnog plana, Granična policija Bosne i Hercegovine može suspendirati ili prekinuti djelovanje nakon što u pisanom obliku o tome obavijesti Agenciju. Granična policija Bosne i Hercegovine obavješćuje Agenciju o razlozima.
3. Izvršni direktor Agencije ili Granična policija Bosne i Hercegovine mogu suspendirati ili prekinuti djelovanje u slučajevima kršenja temeljnih prava, načela zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja ili pravila o zaštiti podataka.
4. Prekid djelovanja ne utječe na prava ili obveze koji su proizašli iz primjene ovog Sporazuma ili operativnog plana prije tog prekida.

Članak 10.

Sporovi i tumačenje

1. Sva pitanja koja se pojave u vezi s primjenom ovog Sporazuma zajedno razmatraju predstavnici Granične policije Bosne i Hercegovine i predstavnici Agencije, koji se savjetuju sa svim državama članicama koje graniče s Bosnom i Hercegovinom.
2. Ako se prethodno ne postigne nagodba u skladu sa stavkom 1., sporovi koji se odnose na primjenu ovog Sporazuma ili njegovo tumačenje rješavaju se isključivo pregovorima između Bosne i Hercegovine i Europske komisije, koja se savjetuje sa svim državama članicama koje graniče s Bosnom i Hercegovinom.

Članak 11.

Stupanje na snagu, trajanje, suspenzija i otkaz Sporazuma

1. Stranke odobravaju ovaj Sporazum u skladu sa svojim internim pravnim postupcima.
2. Ovaj Sporazum stupa na snagu prvog dana drugog mjeseca koji slijedi nakon datuma na koji stranke jedna drugu obavijeste o okončanju internih pravnih postupaka iz stavka 1. ovog članka.
3. Ovaj se Sporazum primjenjuje na neodređeno razdoblje. Sporazum se može otkazati ili suspendirati pisanim sporazumom između stranaka ili ga može jednostrano otkazati ili suspendirati svaka od stranaka. U potonjem slučaju stranka koja želi otkazati ili suspendirati Sporazum obavješćuje o tome drugu stranku diplomatskim kanalima u pisanom obliku. Otkaz proizvodi učinke od prvog dana drugog mjeseca koji slijedi nakon mjeseca u kojem je obavijest priopćena.
4. Obavijesti priopćene u skladu s ovim člankom šalju se za Europsku uniju Glavnom tajništvu Vijeća Europske unije, a za Bosnu i Hercegovinu Ministarstvu vanjskih poslova Bosne i Hercegovine.

Sastavljeno u dana

Sastavljeno u po dva primjerka na bugarskom, češkom, danskom, engleskom, estonskom, finskom, francuskom, grčkom, latvijskom, litavskom, mađarskom, malteškom, nizozemskom, njemačkom, poljskom, portugalskom, rumunjskom, slovačkom, slovenskom, španjolskom, švedskom, talijanskom, bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, pri čemu je svaki od tih tekstova jednako vjerodostojan.

Ako postoje razlike među vjerodostojnim jezičnim verzijama, verzija na engleskom jeziku ima prednost.

Potpis:

ZAJEDNIČKA IZJAVA U POGLEDU ISLANDA, NORVEŠKE, ŠVICARSKE I LIHTENŠTAJNA

Ugovorne stranke primaju na znanje bliski odnos između Europske unije i Norveške, Islanda, Švicarske i Lihtenštajna, posebno na temelju sporazumâ od 18. svibnja 1999. i 26. listopada 2004. o pridruživanju navedenih zemalja provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine.

U takvim je okolnostima poželjno da tijela Norveške, Islanda, Švicarske i Lihtenštajna, s jedne strane, i Bosna i Hercegovina, s druge strane, bez odgode sklope bilateralne sporazume o djelovanjima koja provodi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu u Bosni i Hercegovini pod uvjetima sličnima onima u ovom Sporazumu.

ZAJEDNIČKA IZJAVA U VEZI S ČLANKOM 2. STAVCIMA 2. I 3.

Ugovorne stranke primaju na znanje da Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu može podupirati Bosnu i Hercegovinu u učinkovitom nadzoru njezine granice sa svakom zemljom koja nije članica Europske unije drugim sredstvima osim raspoređivanjem timova europske granične i obalne straže s izvršnim ovlastima, a ona mogu biti: izgradnja kapaciteta, osposobljavanje, analiza rizika, raspoređivanje stručnjaka bez izvršnih ovlasti na graničnim prijelazima.